

Немања Недељковић

Број индекса: 91/2022

Адреса: Делиградска 25, Београд

Република Србија

П Р И Ј А В А

теме мастер рада

**Природа организације ХАМАС: политички покрет или терористичка
организација**

Прилози :

1. Пријава теме за израду мастер рада;
2. Структура рада;
3. Радна биографија кандидата;
4. Изјава о академској честитости.

У Београду, 29.6. 2024. године

Кандидат:

Немања Недељковић

Већу за студије при Универзитету
Универзитета у Београду

Пријава теме за израду мастер рада

Обраћам се Већу за студије при Универзитету Универзитета у Београду са молбом да ми се, као студенту мастер академских студија:

ТЕРОРИЗАМ, ОРГАНИЗОВАНИ КРИМИНАЛ И БЕЗБЕДНОСТ

одобри израда мастер рада.

Наслов тезе:

Природа организације ХАМАС: политички покрет или терористичка организација

Претходно наведену тему дефинисала сам уз консултације са проф. др. Иваном Дамњановић.

За ментора предлажем проф. др Ивану Дамњановић.

У Београду, 29.6. 2024. године

Сагласност ментора:

проф. др Ивана Дамњановић
Факултет политичких наука
Универзитет у Београду

Кандидат:

Немања Недељковић
91/2022

ВЕЋУ ЗА СТУДИЈЕ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТУ

УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

ПРИЈАВА ТЕМЕ ЗА ИЗРАДУ МАСТЕР РАДА

Обраћам се Већу за студије при Универзитету Универзитета у Београду са молбом да ми се, као студенту мастер академских студија:

ТЕРОРИЗАМ, ОРГАНИЗОВАНИ КРИМИНАЛ И БЕЗБЕДНОСТ, 60 ЕСПБ

одобри израда мастер рада.

Наслов тезе:

Природа организације ХАМАС: политички покрет или терористичка организација

Научни циљ предложене тезе:

- Први од два основна научна циља овог рада је истражити и анализирати политичке и друштвене активности ХАМАС-а, укључујући њихово учешће у изборима, управљање појединцима и друштвеним службама као и утицај на палестинску политику и друштво. Такође осврт на друштвене и хуманитарне активности ХАМАСа. Овај аспект истраживања ће помоћи да се разуме како ХАМАС функционише као политички покрет и како доприноси друштвеном животу у палестинским територијама.
- Други циљ је истражити и оценити војне активности и терористичке операције ХАМАС-а, укључујући нападе на цивиле и сукобе са израелским снагама. Овај аспект истраживања ће помоћи да се разуме како и зашто се ХАМАС квалификује као терористичка организација у очима многих међународних актера.

Предмет рада:

Идеја за обраду ове теме завршног мастер рада је анализа природе организације ХАМАС, с акцентом на питање да ли је ова организација политички покрет или терористичка организација. ХАМАС, акроним за "Харакат ал-Мукавама ал-Исламииа" односно "Исламски покрет отпора", основан је 1987. године у појасу Газе. Од свог оснивања, ХАМАС је играо значајну улогу у политичком животу Палестине, али и као део ширег исламско-сунитског покрета Муслиманске браће имао је и утација даље, ван Палестине, такође има кључну улогу од свог настанка у конфротацији са Израелом. Истовремено, ова организација је била предмет бројних контроверзи и међународних дебата због својих метода и циљева.

Историјски контекст и еволуција ХАМАС-а

Да бисмо разумели природу ХАМАС-а, неопходно је сагледати његов историјски развој. ХАМАС је настао као огранак египатског Муслиманског братства, и његов почетни фокус је био на друштвеним и верским активностима. Међутим, током Прве интифаде (1987-1993), ХАМАС је трансформисао свој програм и почео да користи насилне методе у борби против израелске окупације. У овом периоду, ХАМАС је успоставио своју позицију као један од главних актера у палестинском отпору, комбинујући социјалне услуге и оружану борбу.

Политичка димензија ХАМАС-а

Као политички покрет, ХАМАС је значајно учествовао у палестинској политици, посебно након освајања већине места у Палестинском законодавном савету на изборима 2006. године. Ова победа је омогућила ХАМАС-у да формира владу и преузме контролу над појасом Газе. Политички програм ХАМАС-а укључује ослобођење Палестине и успостављање исламске државе, што је у складу са њиховом идеолошком основом. Поред тога, ХАМАС је био укључен у бројне дипломатске и политичке активности, како би добио међународну подршку и легитимитет.

Терористичка димензија ХАМАС-а

Са друге стране, ХАМАС је изводио бројне терористичке нападе, укључујући самоубилачке бомбашке нападе, ракетне нападе на израелске цивиле и друге облике насилних акција. Ове активности су довеле до тога да многе земље, укључујући Сједињене Америчке Државе, Европску унију и Израел, класификују ХАМАС као терористичку организацију. Поред тога, ХАМАС је развио снажну војну инфраструктуру и учествовао у бројним оружаним сукобима са израелским снагама, што је додатно компликовало његов међународни статус.

Међународна перцепција и правни оквир

Међународна заједница је подељена у погледу ХАМАС-а. Док неке земље и организације виде ХАМАС као легитимног представника палестинског народа и важан политички субјект, друге га класификују као терористичку организацију због његових метода и циљева. Ова подела утиче на међународну политику и односе у региону Блиског истока. Различите резолуције Уједињених нација, као и званични ставови појединих држава, играју важну улогу у формулисању глобалне перцепције ХАМАС-а.

Социјална и хуманитарна улога ХАМАС-а

ХАМАС је такође познат по својим социјалним и хуманитарним активностима. Организација управља болницама, школама, и разним социјалним програмима у појасу Газе, чиме пружа основне услуге локалном становништву. Ове активности су значајне за разумевање комплексности ХАМАС-а, јер пружају основу за његову популарност и подршку међу Палестинцима.

Закључак

Предмет овог рада је да кроз детаљну анализу историјског контекста, политичких и терористичких активности, као и међународне перцепције, пружи свеобухватан увид у

природу ХАМАС-а, односно његову двојаку природу и као политички покрет и као терористичку организацију . Овај рад ће допринети бољем разумевању сложености ХАМАС-а, историје његовог настанка, његовог развоја и његовог значаја као и његове улоге у палестинско-израелском сукобу.

Методе истраживања:

Анализа примарних извора:

Документи и званични извештаји: Прикупљање и анализа званичних докумената, саопштења и извештаја ХАМАС-а, као и извештаја међународних организација и влада које третирају тему ХАМАС-а.

Интервјуи: Спровођење интервјуа са стручњацима за Блиски Исток, политичким аналитичарима.

Анализа секундарних извора:

Научни радови и књиге: Преглед и анализа релевантне академске литературе, укључујући научне радове, књиге и чланке који се баве ХАМАС-ом, његовом историјом, идеологијом, и активностима.

Медијски извештаји: Анализа медијских извештаја и анализа како су различити медији покривали активности ХАМАС-а.

Компаративна анализа:

Поређење са другим сличним организацијама: Поређење ХАМАС-а са другим сличним политичким и терористичким организацијама како би се боље разумели специфични аспекти његовог деловања.

Поређење различитих перспектива: Анализа и поређење различитих међународних перспектива и ставова према ХАМАС-у, укључујући ставове влада, међународних организација, и академских стручњака.

Квалитативна анализа:

Студије случаја: Детаљна анализа конкретних случајева терористичких напада, политичких акција, или друштвених програма које је ХАМАС спровео.

Дискурс анализа: Анализа дискурса ХАМАС-а кроз њихова саопштења, говоре и медијске наступе како би се боље разумела њихова идеологија и политички циљеви.

Квантитативна анализа:

Статистичка анализа: Прикупљање и анализа статистичких података о нападима, жртвама, изборним резултатима и другим релевантним подацима који могу помоћи у разумевању обима и утицаја активности ХАМАС-а.

Структура рада (по поглављима):

1. Увод
  - 1.1. Структура рада
  - 1.2. Циљеви и питања истраживања
  - 1.3. Методологија
  - 1.4. Значај истраживања
2. Историјски развој и идеолошки основи ХАМАС-а
  - 2.1. Оснивање ХАМАС-а
  - 2.2. Идеолошки корени ХАМАСа
  - 2.3. Веза ХАМАСа и Муслиманске браће
  - 2.4. Прва и Друга интифада и значај за оснивање и развитак Хамаса
  - 2.5. Еволуција циљева и стратегија ХАМАС-а
3. Политички аспекти ХАМАС-а
  - 3.1. ХАМАС као политичка партија
  - 3.2. Учешће у изборима и управљању
  - 3.3. Друштвене и хуманитарне активности
4. Војни аспект и терористичке активности ХАМАС-а
  - 4.1. Војно крило ХАМАС-а: Бригаде Изеддин ал-Касам
  - 4.2. Оружани сукоби и напади
  - 4.3. Међународни ставови и ознаке терористичке организације
5. Међународна перцепција и легитимитет
  - 5.1. Перцепција ХАМАС-а у различитим земљама
  - 5.2. Улога ХАМАС-а у израелско-палестинском конфликту
  - 5.3. Утицај међународних санкција и подршке
6. Анализа и дискусија
  - 6.1. Критеријуми за дефинисање терористичке организације
  - 6.2. ХАМАС као политички покрет и његова улога у палестинском друштву
  - 6.3. Двосмисленост и сложеност организације
7. Закључак
8. Литература

9. Прилози

НАПОМЕНА: Приликом израде рада структура ће бити допуњена и евентуално коригована

ЛИТЕРАТУРА:

1. Alcalay, Ivana - "HAMAS: od terorizma do vlasti", Naučno udruženje Nauka i društvo Srbije, Beograd, 2012.
2. Black, Ian i Morris, Benny - "Israel's Secret Wars", Grove Weidenfeld, 1991.
3. Crenshaw, Martha - "Terrorism in Context", Pennsylvania State University Press, 1995.
4. Eisenberg, Dennis i Daneliandau, Uri - "The Mossad", Arlington House, 1978.
5. Fukojama, Frensis - "Sukob kultura", Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1997.
6. Garfinkle, Adam - "Politics and Society in Modern Israel: Myths and Realities", M.E. Sharpe, 2000.
7. Ganor, Boaz - "Hamas: The Islamic Resistance Movement in the Territories", Jerusalem Center for Public Affairs, 1992.
8. Guardia, La Anton - "Hamas is Added to EU's Blacklist of Terror", Diplomatrix Editor Published, 2003.
9. Gaćinović, Radoslav - "Savremeni terorizam", Draslar, Beograd, 2005.
10. Gaćinović, Radoslav - "Terorizam", Grafomark, Beograd, 1998.
11. Hroub, Khaled - "Hamas: Political Thought and Practice", Washington D.C. Institute for Palestinian Studies, 2000.
12. Guardia, La Anton - "Hamas is Added to EU's Blacklist of Terror", Diplomatrix Editor Published, 2003.
13. Hantington, Semjuel - "Sukob civilizacija i preoblikovanje svetskog poretka", CID, Podgorica, 1998.
14. Harmon, Christopher - "Terorizam danas", Oxford University Press, 2005.
15. Hiro, Dilip - "The Middle East", Oryx Press, 1996.
16. Hiltermann, Joost R. - "Behind the Intifada: Labor and Women's Movements in the Occupied Territories", Princeton University Press, 1992.
17. Hoffman, Bruce - "The Logic of Suicide Terrorism", Oxford University Press, 2005.
18. Israeli, Raphael - "Arabs in Israel: Friends or Foes", Ariel Books, 2002., 2007.
19. Israeli, Raphael - "Islamikaze: Manifestations of Islamic Martyrology", Frank Cass, London, 2004.
20. Janković, Slobodan M. - "Bliskoistočna kriza: rat bez mira", Catena Mundi, Beograd, 2019.
21. Jevtić, Miroljub - "Religija i politika", (Institut za političke studije, Beograd, 2002)
22. Jevtić, Miroljub - "Savremeni džihad kao rat", Nikola Pašić, Beograd, 2001.
23. Kurz, Anat - "The Palestinian Uprisings: War with Israel, War at Home", Institute for National Security Studies, 2009
24. Laqueur, Walter - "The New Terrorism", Oxford University Press, 1999.
25. Lea, David - "A Survey of Arab-Israeli Relations 1947-2001", Evropa, 2002.
26. Mahler, Gregory S. i Mahler, Alden R.W. - "The Arab-Israeli Conflict", Routledge, 2006.
27. Shay, Shaul - "The Shahids: Islam and Suicide Attacks", Greenwood Press, 2003.
28. Simeunović, Dragan - "Teorijsko određenje terorizma", Međunarodni terorizam, Beograd, 2002.
29. Spiegel, L. Steven - "The Arab-Israeli Search for Peace", L. Rienner Publisher, 1992.
30. Stern, Džesika - "Ekstremni teroristi", Alexandria Press, Beograd, 2004.
31. Tamimi, Azzam - "Hamas: History from Within", Olivie Branch, 2007.
32. Sterling, Claire - "The Terror Network: The Secret War of International Terrorism" Henry Holt and Company, 1981.

33. Victor, Barbara - "Army of Roses: Inside the World of Palestinian Women Suicide Bombers" Rodale, 2003.

НАПОМЕНА: Списак литературе није коначан и њиме није обухваћена уџбеничка литература, стручни радови, чланци, извештаји, Интернет сајтови и др. што ће, свакако, у раду бити коришћено.

Радна биографија:

Лични подаци:

- Рођен 24. новембра 1988. године, у Београду, Република Србија

Образовање:

- 2022 – до данас: Студије при Унверзитету, Универзитет у Београду, мастер академске студије, студијски програм Тероризам, организовани криминал и безбедност
- 2019 – до данас: Правни факултет Универзитета у Београду, завршна година
- 2018 – 2022: Пословни и правни факултет, Београд, основне академске студије – смер: менаџмент и бизнис.
- 2004 – 2008: Школа за бродарство, бродоградњу и хидроградњу.
- 1996 – 2004: Основна школа "Петар Петровић Његош", Београд

Радно искуство:

- 2015 -- до данас оснивач, власник и директор маркетиншке агенције "Глобал медиа таргет"
- 2022 – до данас оснивач и директор највећег међународних омладинског форума у Србији "Отворени свет"
- 2018 – до данас оснивач и директор Хуманитарне фондације "Заједно за младе"
- 2016 – до данас оснинач НВО "Здраво млади"
- 2022 новембар, - 2024. мај . посебни саветник Министра здравља у Влади Републике Србије
- 2012 – 2016 Директор маркетинга Издавачка кућа "Катена Мунди"
- 2008 - 2011 – оснивач и директор фирме за маркетинг "Наша ствар"

Волонтерско искуство

- Хуманитарна Фондација "Заједно за младе"
- НВО "Здраво млади"
- Црвени Крст Србије
- УНИЦЕФ
- Организатор и учесник у преко 100 хуманитарних кампања намењених за децу и младе широм Балкана
- Пројекти Српске Православне Цркве

Језици

- Српски језик (матерњи)
- Енглески језик (Б1)

Рад на рачунару

- MS Office Package
- Photoshop
- Adobe illustrator

Возачка дозвола

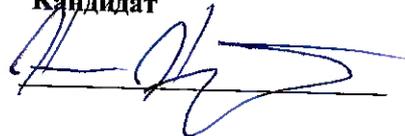
- Б категорија

Ментор

проф. др Ивана Дамњановић
Универзитет у Београду
Факултет политичких наука

Кандидат

Немања Недельковић
91/2022

**ВЕЋУ ЗА СТУДИЈЕ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТУ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ**

Студијски програм:

Тероризам, организовани криминал и безбедност, 60 ЕСПБ

Наслов тезе:

**ПРИРОДА ОРГАНИЗАЦИЈЕ ХАМАС: ПОЛИТИЧКИ ПОКРЕТ ИЛИ
ТЕРОРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА**

Кандидат:

Немања Недељковић

Чланови комисије:

проф. др Ивана Дамњановић (ментор)

проф. др Драган Симеуновић (члан)

доц. др Дејан Јовановић (члан)

Ментор:

проф. др Ивана Дамњановић
Факултет политичких наука
Универзитет у Београду

Изјава о академској честитости

Студент: Немама Недељковић

Број индекса: 91/2022

Студент: мастер академских студија „Тероризам, организовани криминал и безбедност“

Аутора мастер рада под називом: **Природа организације ХАМАС: политички покрет или терористичка организација**

Потписивањем изјављујем:

- да је рад искључиво резултат мог сопственог истраживачког рада;
- да сам рад и мишљења других аутора које сам користио/ла у овом раду назначио/ла или цитирао/ла у складу са Упутством;
- да су сви радови и мишљења других аутора наведени у списку литературе/референци који су саставни део овог рада и писани у складу са Упутством;
- да сам добио/ла све дозволе за коришћење ауторског дела који се у потпуности/целости уносе у предати рад и да сам то јасно навео/ла;
- да сам свестан/на да је плагијат коришћење туђих радова у било ком облику (као цитата, парафраза, слика, табела, дијаграма, дизајна, планова, фотографија, филма, музике, формула, веб сајтова, компјутерских програма и сл.) без навођења аутора или представљање туђих ауторских дела као мојих, кажњиво по закону (Закон о ауторском и сродним правима, Службени гласник Републике Србије, бр. 104/2009, 99/2011, 119/2012, 29/2016), као и других закона и одговарајућих аката Универзитета у Београду;
- да сам свестан/на да плагијат укључује и представљање, употребу и дистрибуирање рада предавача или других студената као сопствених;
- да сам свестан/на последица које код доказаног плагијата могу проузроковати на предати мастер рад и мој статус;
- да је електронска верзија мастер рада идентична штампаном примерку и пристајем на његово објављивање под условима прописаним актима Универзитета.

Београд, 29.6.2024.

Потпис студента

Немања Недељковић